

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

บทสรุป

ชุมชนคูบัว เป็นตำบลที่อยู่ไม่ห่างจากตัวอำเภอเมืองราชบุรี ใช้เวลาเดินทางประมาณ 5 -10 นาที จากตัวเมือง ชุมชนคูบัวเป็นชุมชนชาวไทย-ยวนที่สืบเชื้อสายจากชาวเชียงแสนซึ่งอพยพมาตั้งรกรากที่ราชบุรีเมื่อ 200 ปีที่ผ่านมา ชุมชนคูบัวมีโบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถานและตลาดชุมชนที่น่าสนใจ มีสภาพพื้นที่เป็นท้องทุ่ง ท้องถิ่นเป็นชุมชนที่เงียบสงบ เหมาะแก่การพักผ่อน ประชาชนมีอาชีพหลักคือ การปลูกข้าว อาชีพเสริมคือ การทอผ้า จักสาน ซึ่งการทอผ้าเป็นที่รู้จักคือ ผ้าคูบัว นอกจากนี้ชาวคูบัวยังมีความสามารถในการทำแคน ขลุ่ยจากไม้ ชาวคูบัวมีประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษซึ่งชาวคูบัวสามารถอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมที่เก่าแก่ทางภาษาและวัฒนธรรมไว้ได้บางส่วนและ ผู้นำชุมชนมีนโยบายให้มีการพัฒนาพื้นที่ถิ่นและการนุ่งห่มด้วยผ้าพื้นเมืองเพิ่มมากขึ้น

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวชุมชนคูบัว โดยสรุปเป็นดังนี้

1 การประเมินบริบทชุมชน ได้คะแนนรวมได้ 86 คะแนน แสดงว่า แหล่งท่องเที่ยวชุมชนคูบัว อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีระดับศักยภาพทางบริบทอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยมีลักษณะเด่นที่สำคัญ คือ มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีโบราณสถานกระจายอยู่เต็มพื้นที่ มีบรรยากาศสภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน มีวิถีชาวบ้านแบบไทยยวนซึ่งเป็นส่วนผสมระหว่างภาคกลางและภาคเหนือ ชาวบ้านในชุมชนมีการแต่งกายที่มีเอกลักษณ์ นอกจากนี้เส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก สามารถเข้าถึงได้หลายทาง ทั้งทางถนน ทางรถไฟ นอกจากนี้แล้วยังสามารถปั่นจักรยานจากตัวอำเภอเมืองมาถึงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆได้โดยใช้เวลาไม่มาก มีที่พัก ร้านอาหาร สถานบริการ ต่างๆระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์เหมาะสมและมีความปลอดภัย

ชุมชนคูบัวสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี จากชื่อเสียงด้านประเพณีและวัฒนธรรมที่ยาวนาน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักคูบัวจากผ้าขึ้นดินจกและ โบราณสถานเมืองคูบัว ทำให้ชุมชนคูบัวได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยว เมื่อมีการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมเช่น กาดวัด โขลง สวน โคตรเหง้าและลำห้วยท่าช้าง ส่งผลให้ชุมชนคูบัวมีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวและความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และสามารถสร้างอาชีพเสริมให้ชุมชนได้

2. การประเมินตลาดชุมชน พบว่า ชุมชนคูบัวได้รับคะแนนรวมเท่ากับ 85 คะแนน แสดงว่า แหล่งท่องเที่ยวชุมชนคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีศักยภาพทางการตลาดอยู่ในระดับดีมาก โดยมีลักษณะเด่นที่สำคัญคือ ด้านผลิตภัณฑ์ ชุมชนคูบัวมีรูปแบบการท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีรูปแบบเฉพาะตัว ยังคงอัตลักษณ์ของชุมชนไว้ได้ และเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างราคา

และคุณค่าที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ นับว่ามีความเหมาะสม ด้านราคาของสินค้าและบริการภายในชุมชนคูบัว มีการกำหนดราคาของสินค้าและบริการที่ชัดเจน มีการกำหนดราคาหลายระดับตามปริมาณและคุณภาพของสินค้า ทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกที่หลากหลาย ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ชุมชนคูบัวมีการนำเสนอสินค้าของชุมชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย ลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าผ่านทางออนไลน์ ในขณะเดียวกัน ชุมชนคูบัวมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภายในชุมชนผ่านทางสื่อโซเชียลมีเดีย ส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

3. ผลการประเมินคะแนนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี คะแนนเฉลี่ยคือ 85.5 ศักยภาพอยู่ในระดับดีมาก เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเกรด B

4. การประเมินธุรกิจชุมชนคูบัว พบว่ามีผู้ประกอบการเกี่ยวกับอาหารมากที่สุด ธุรกิจรับจัดโต๊ะจีน ต้องการสินเชื่อเพื่อต่อขยายธุรกิจ

5. ปัญหาโดยรวมของพื้นที่ คือ ชุมชนคูบัวมีปัญหาเรื่องหนี้สินภายในครัวเรือนที่ค่อนข้างสูง ขาดอาชีพเสริมที่สามารถสร้างรายได้อย่างแท้จริง ขาดการให้ความรู้เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลกำไร ในการทำการเกษตร ขาดการฝึกอบรมที่ตรงกับความต้องการของชุมชนและเป็นผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด วัฒนธรรมและประเพณีบางส่วนที่สูญหายไป แนวทางการแก้ไขปัญหา ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการและแนวทางการได้มาซึ่งองค์ความรู้ที่ชุมชนต้องการ จากหน่วยงานต่างๆที่เข้ามาช่วยฝึกอบรม นอกจากนี้แล้วการฝึกอบรมควรเน้นให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์หรือเป็นแนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เลย หรือเป็นการนำผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีอยู่เดิมมาพัฒนาหรือปรับปรุงต่อยอดให้สามารถนำไปขายในตลาดได้ รวมทั้งการปรับปรุง Packaging ของสินค้าในชุมชนให้มีความทันสมัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมรวมทั้งมีต้นทุนที่ถูกลง นอกจากนี้ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการหรือแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน การนำปราชญ์ชาวบ้านและคนรุ่นใหม่มามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนให้คงอยู่ต่อไป

6. ปัญหาโดยรวมของผู้ประกอบการ การขาดแนวทางในการเริ่มต้นกิจการใหม่ซึ่งบางหมู่บ้านมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาแต่ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดสู่การค้าได้ แม้จะมีการอบรมให้ชาวบ้านอย่างต่อเนื่องแต่ก็ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การประกอบกิจการได้เนื่องจากขาดทุนทรัพย์และเรื่องที่อบรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือสภาพของชุมชน รวมทั้งไม่สามารถสร้างความแตกต่างในท้องตลาดหรือไม่ตรงกับความต้องการของตลาด จึงควรทำการสำรวจความต้องการของชุมชนก่อนทำการอบรมพัฒนาระดับความสามารถของชุมชนและควรร่วมมือระหว่างภาคส่วนร่วมบูรณาการโดยไม่ซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้ชุมชนสามารถร่วมกลุ่มตามความสนใจและเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ได้

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวชุมชนคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ชุมชนบ้านคูบัวเป็นชาวไทยเชื้อสายไท-ยวนซึ่งย้ายถิ่นฐานมาจากเชียงใหม่ เนื่องจากในปี พ.ศ. 2346 กองทัพของเจ้าฟ้ากรมหลวงเทพพิทักษ์และพระยายมราชยกขึ้นไปล้อมเมืองเชียงใหม่ซึ่งมีพม่า ซ่องสุมกำลังอยู่ ซึ่งกองทัพจากเมืองลำปาง, น่าน, เชียงใหม่และเวียงจันทน์ ได้ร่วมกับกองทัพไทยยกเข้าไปตีเมืองเชียงใหม่ ราษฎรในเมืองเชียงใหม่ซึ่งถูกล้อมอยู่ขาดเสบียงอาหาร ทุกคนอดอยากมีความยากแค้น ต้องฆ่าช้าง, ม้า, วัว, ควายกินประทังชีวิต ราษฎรจึงพากันกบฏเปิดประตูเมืองรับกองทัพไทยและช่วยทหารไทยขับไล่ทหารพม่าหนีออกจากเมืองเชียงใหม่ไปจนหมดสิ้น ทหารไทยได้รื้อกำแพงเมืองบ้านเรือนไม่ให้เป็นที่ซ่องสุมของพม่าต่อไป จากนั้นได้อพยพครัวเรือนชาวเชียงใหม่ ประมาณ 23,000 คน แบ่งครัวเรือนออกเป็น 5 ส่วน คือ เชียงใหม่ น่าน ลำปาง เวียงจันทน์และเมืองหลวง โดยทัพหลวงได้นำเอาชาวโยนก เชียงแสนมาที่กรุงเทพฯ มีบางส่วนตั้งหลักแหล่งที่สระบุรี ส่วนที่เหลือตั้งถิ่นฐานที่เมืองราชบุรีอยู่บริเวณฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง ห่างจากเมืองราชบุรีไปทางทิศตะวันออกประมาณ 2 กิโลเมตรเรียกว่าบ้านไร่นาที่ต่อมาชาวโยนกเชียงใหม่ได้มีการขยายตัวเรือนออกไปจากเดิมอีกหลายพื้นที่เช่นอำเภอเมืองที่ตำบลคูบัว ตำบลคอนตะโก ตำบลอ่างทอง ตำบลคอนแร่ ตำบลห้วยไผ่ ตำบลหินกอง อำเภอโพธารามมีชาวไทยยวน ที่ตำบลหนองโพ บางกระสอบ อำเภอบ้านโป่งที่ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอปากท่อที่ตำบลอ่างหิน อำเภอบางแพมีที่ตำบลวัดแก้ว บ้านหลวง อำเภोजอมบึงที่ตำบลรางบัว หนองนกกระเรียน บ้านซำใหญ่ อำเภอสวนผึ้งมีที่ตำบลท่าเคย นาขุนแสน ทุ่งแหลม หนองขาม บ้านป่าห้วย บ้านซำหนองหมี่ บ้านหนองกลางเงิน ที่ตั้งและเขตติดต่อ

ทิศเหนือ จรด ต.คอนตะโก อ.เมือง จ.ราชบุรี

ทิศใต้ จรด ต.บ่อกระดาน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี

ทิศตะวันออก จรด ต.หินกอง อ.เมือง และ ต.เกาะศาลพระ อ.วัดเพลง จ.ราชบุรี

ทิศตะวันตก ติด ต.อ่างทอง อ.เมือง จ.ราชบุรี

ปัจจุบันตำบลคูบัวห่างจากตัวเมืองราชบุรีไปทางทิศใต้ ประมาณ 5 กิโลเมตร อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี มีประชากร 10,856 คน แบ่งออกเป็น 15 หมู่บ้าน และมีการบริหาร

1

มีเส้นทางคมนาคมหลัก 3 เส้นทางได้แก่ เส้นทางที่ 1 ถนนราษฎรยินดีขับตรงมาถึงแยกห้วยจีนสี่หระยะทาง 10 กิโลเมตร เส้นทางที่ 2 จากสถานีรถไฟราชบุรี ขับตรงมาแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าถนนคณาทร ประมาณ 160 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนท้าวอู่ทอง (3339) ประมาณ 3.6 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนหมายเลข 3338 ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร กาดวัดโหลงจะอยู่ทางซ้ายมือ เส้นทางที่ 3 สายถนนท่าสนุน-คูบัว โดยวิ่งบนถนนสายราชบุรี-วัดเพลง เลี้ยวขวาเข้าถนนท่าสนุน-คูบัว ระยะทาง 5 กิโลเมตร กาดวัดโหลงจะอยู่ทางซ้ายมือ นอกจากนี้ยังสามารถเดินทางโดยรถไฟ ลงสถานีคูบัว หรือสามารถเลือกเดินทางโดยใช้รถประจำทางสายราชบุรี - คูบัว และสายราชบุรี-ป่าไก่อ

ตำบลคูบัวพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีลำห้วยธรรมชาติจำนวน 2 สาย มีคลองชลประทาน 3 สาย ซึ่งสามารถผลิตข้าวได้ปีละ 2 ครั้ง แต่ปัจจุบันปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้งตามนโยบายของรัฐบาล ชาวคูบัวส่วนใหญ่ปลูกข้าวและชะอม เป็นอาชีพหลัก เมื่อว่างจากการทำนา ชาวคูบัวจะทำอาชีพเสริมตามความถนัด ได้แก่ ทอผ้าจก, ทำขลุ่ย, แคน, โตะหมุ่มบูชา, ตู๊กตาของชำร่วย, เลี้ยงวัว, ทำผลิตภัณฑ์จากไม้ตาลและไม้มะพร้าว เช่น ทับพี ดาบไม้ ไม้พ่าย เครื่องจักรสาน, ขนมหวาน เช่น ถั่วแปบ วุ้นแฟนซี, ขนมชั้น เนื่องจากชาวคูบัวมีชื่อเสียงในการทำขลุ่ยและแคนซึ่งคูบัวเป็นแหล่งผลิตและซ่อมขลุ่ยและแคนอีกด้วย

เนื่องจากชาวคูบัวสืบเชื้อสายไทยยวนจากเมืองเชียงแสน จึงมีวัฒนธรรมและภาษาพูดที่คล้ายคลึงกับภาษาทางภาคเหนือ ปัจจุบันชาวคูบัวยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมความเชื่อดั้งเดิมของเชื้อสายได้ อาทิเช่น ภาษาพูดที่ยังคงใช้ภาษาพื้นเมืองซึ่งเป็นภาษาตระกูลไต การแต่งกาย การทอผ้าซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ เรียกว่าผ้าตีนจก นอกจากนี้ชุมชนคูบัวยังมีแกงหยวกกล้วยและขนมกาะแมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน รำกลองยาวย้อนยุค รำผีเสื้อ (กำเบ้อ) ซึ่งในการจัดตลาดชุมชน

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นท้องทุ่ง มีโบราณสถานกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ สภาพอากาศโดยรวมสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี สถานที่ท่องเที่ยวภายในพื้นที่ ได้แก่ ลำห้วยท่าช้าง, กาดวัด โขลง, วัดคูบัว, จิปาถะพันธ์สถานบ้านคูบัว, โบราณสถานเมืองคูบัว, สวนโคตรเหง้า, สวนแคทราย, พุทธบาทจำลอง, บ้านคุณยายซื่อนบ้านทอผ้าเก่าแก่, หมู่บ้านทอผ้าบ้านใต้, หมู่บ้านงานไม้, โบราณสถานหมายเลข 24 และ 25, โบราณสถานหมายเลข 1 (โคกนายใหญ่), วิหารหลวงพ่อเชียงแสน, ศาลปู่เสียว, หลวงพ่อดำหลวงพ่อแดง

ร้านอาหารในเขตชุมชนนี้ ได้แก่ ร้านถึงพริกถึงขิง ร้านดาวหน้าวัด ร้านก่อกกล้วย ร้านส้มตำร้านเจ็อน ร้านกล้วยเดี่ยวตาสุข ในส่วนของที่พัก เนื่องจากชุมชนอยู่ใกล้ตัวอำเภอเมืองมาก ที่พักในเขตตัวชุมชนจึงมีเพียงหนึ่งแห่งคือ วีพี รีสอร์ท

รายละเอียดที่พักในบริเวณใกล้เคียง

	ที่พัก	หมายเลขโทรศัพท์	ขนาดที่พัก
1	VP RESORT ราชบุรี	032-240499 087-0577404 0813099930	จำนวนห้องพัก 17 หลัง

รายชื่อวิสาหกิจชุมชนในตำบล คูบัว

ลำดับ	รหัสทะเบียน	ชื่อ	ที่ตั้ง
1	2-70-01-20/1-0003	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์ชีวภาพบ้านไร่มะม่วง	6/1 หมู่ 15 ต.คูบัว อ.เมืองราชบุรี จ.ราชบุรี โทรศัพท์

ลำดับ	รหัสทะเบียน	ชื่อ	ที่ตั้ง
2	2-70-01-20/1-0014	วิสาหกิจชุมชนศิริวรรณ เสื้อผ้าเด็ก	14/1 หมู่ 3 ต.คูบัว อ.เมืองราชบุรี จ.ราชบุรี โทรศัพท์ 0863085494
3	2-70-01-20/1-0015	วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจ ชุมชนปัญญา	16/2 หมู่ 15 ต.คูบัว อ.เมืองราชบุรี จ. ราชบุรี โทรศัพท์
4	2-70-01-20/1-0016	วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อ สุขภาพ ม.14 ต.คูบัว	26/1 หมู่ 14 ต.คูบัว อ.เมืองราชบุรี จ. ราชบุรี โทรศัพท์

ผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ชุมชนคูบัว จังหวัดราชบุรี
บริบทชุมชนท่องเที่ยว

	ประเด็น	คะแนน เต็ม	คะแนน ประเมิน
1	ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว		10
	ความสวยงาม บรรยากาศ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ	2	2
	ลักษณะเด่นในตัวเอง	2	2
	ความเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์หรือความสำคัญทางลัทธิและ ศาสนา	2	2
	มีเรื่องราว	2	2
	วิถีชีวิต	2	2
2	ด้านความสะดวกในการเข้าถึง		8.5
	เส้นทางจากตัวเมืองเข้าถึงสะดวก	2	2
	เส้นทางท่องเที่ยวสะดวก	2	2
	มีป้ายบอกทางให้ถูกต้องและติดตั้งเป็นระยะ	2	1
	ลักษณะการเดินทางเหมาะสมและมีทางเลือก	2	1.5
	ระยะเวลาจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว	2	2
3	ด้านระบบบริหารจัดการท่องเที่ยว		8
	มีกฎกติกาที่ใช้ในการบริหารการท่องเที่ยว	2	1.5
	กฎกติกาการเสริมศักยภาพของคนในกลุ่มท่องเที่ยวและชุมชน	2	1.5

	การปฏิบัติตามกฎระเบียบและรูปแบบของชุมชน	2	1
	ผู้นำที่มีศักยภาพ	2	2
	การรวมตัวกันของชุมชน	2	2
4	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก		8
	ที่พักแรม	2	0.5
	ร้านอาหาร	2	2
	สถานบริการต่างๆ	2	1.5
	ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์	2	2
	ความปลอดภัย	2	2
5	ด้านความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว		7.8
	ความสามารถด้านพื้นที่	2	1.5
	ความสามารถทางด้านบริการสาธารณสุข	2	2
	ความสามารถด้านที่พัก	2	0.5
	ความสามารถด้านบริการอื่นๆ	2	2
	ความสามารถในการท่องเที่ยวตลอดปี	2	1.5
6.	ด้านสภาพแวดล้อม		10
	สภาพกายภาพ	2	2
	สภาพอากาศ	2	2
	ระบบนิเวศน์	2	2
	การอนุรักษ์	2	2
	การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	2	2

	ประเด็น	คะแนน เต็ม	คะแนน ประเมิน
7	ด้านความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน		7.5
	ความเป็นที่รู้จัก	2	2
	ภาพพจน์	2	2
	จำนวนนักท่องเที่ยว	2	2
	ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว	2	0.5
	การยอมรับของผู้มาเยือน	2	1
8	ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว		8.5
	ความหลากหลายของกิจกรรม	2	2
	การสร้างการเรียนรู้ความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน	2	1

	การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม	2	1.5
	การสร้างองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม	2	2
	ความเป็นเอกลักษณ์ของกิจกรรม	2	2
9	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน		10
	สมาชิกมีส่วนร่วมในการคิดและวางแผน	2	2
	มีส่วนร่วมในกิจกรรม	2	2
	มีส่วนร่วมติดตามประเมินผล	2	2
	มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน	2	2
	มีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ร่วมกัน	2	2
10	ด้านการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของ		8
	เป็นรายได้เสริมไปดำรงชีพได้	2	1
	ยังคงดำเนินวิถีดั้งเดิม	2	2
	สร้างอาชีพเสริม	2	2
	สร้างงานให้กับคนในชุมชน	2	2
	จัดสรรรายได้มาสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและสาธารณประโยชน์	2	1
	คะแนนรวม	100	86

ผลการประเมินบริบทชุมชนเท่ากับ 86 คะแนน แสดงว่า แหล่งท่องเที่ยวชุมชนคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีระดับศักยภาพทางบริบทอยู่ในเกณฑ์ดีมาก เนื่องจากซึ่งเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวมีคะแนนสูงที่สุดเท่ากับด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและด้านสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับสภาพพื้นฐานที่ปรากฏในชุมชนที่มีสภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่สวยงาม เป็นธรรมชาติ มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตภายในชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งจากการสัมภาษณ์และสังเกตการปฏิบัติงานภายในชุมชนถูกขับเคลื่อน โดยทุกส่วนในชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล เกษตรตำบล พระ และประชาชน มีการกำหนดกติกาการเข้าร่วมกิจกรรมภายในภาควัด โขลงและกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนของประชาชน เช่น การแต่งกายด้วยผ้าพื้นเมืองเพื่อแสดงให้เห็นถึงวิถีของชุมชน การกำหนดมาตรฐานความสะอาด โครงการอาหารปลอดภัย การคัดแยกขยะ การใช้วัสดุธรรมชาติเพื่อบรรจุอาหารแทนโฟมและถุงพลาสติก การจัดการขยะโดยร้านตนเอง

ผลการประเมินการตลาดชุมชนท่องเที่ยว

	ประเด็น	คะแนนเต็ม	คะแนนประเมิน
1	ด้านผลิตภัณฑ์		15
	รูปแบบเฉพาะตัว	5	5
	คงอัตลักษณ์วิถีชุมชน	5	5
	เป็นชุมชนโดดเด่นแตกต่างจากที่อื่น	5	5
2	ด้านราคา		14
	ราคาเหมาะสมคุณค่า (Value)	5	5
	ราคาชัดเจนและโปร่งใส	5	5
	มีทางเลือกในระดับราคาที่ต่างกัน	5	4
3	ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย		15
	การแนะนำทางมายังแหล่งท่องเที่ยว	5	5
	การขายผ่านทางออนไลน์	5	5
	การขายหลายช่องทางผ่านงานต่างๆ	5	5
4	ด้านส่งเสริมการตลาด		11
	มีเว็บไซต์ให้นักท่องเที่ยวสืบค้นหา	5	1
	มีการประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media	5	5
	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยทุกฝ่าย	5	5
5	ด้านบุคคล		10
	สร้างความพึงพอใจและความประทับใจ	5	3
	มีการฝึกอบรมและพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐาน	5	3
	มีความคิดริเริ่ม สามารถแก้ไขปัญหาและสร้างค่านิยมให้กับชุมชน	5	4
6	ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ		10
	สิ่งปลูกสร้างหรือการนำเสนอสอดคล้องกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	5	5
	ความสะอาดและอัตลักษณ์บ้านเรือนแบบธรรมชาติตามวิถีชีวิตชุมชน	5	5
7	ด้านกระบวนการ (Process)		10
	ระเบียบวิธีการในด้านการบริการชัดเจนและถูกต้อง	5	2
	การนำมาปฏิบัติรวดเร็วสร้างความประทับใจให้ผู้ใช้บริการ	5	4
	มีระบบความปลอดภัยในการท่องเที่ยว	5	4
	คะแนนรวม	100	85

ผลการประเมินคะแนนรวม

ผลการประเมินการตลาดชุมชนท่องเที่ยวของชุมชนคูบัว มีคะแนนเท่ากับ 85 คะแนนอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน	= คะแนนบริบท + คะแนนการตลาด
PCBT Scoring	= CBT Scoring + MBT Scoring
PCBT Scoring	= 86 + 85
คะแนนเฉลี่ย	= (86 + 85) / 2
คะแนนเฉลี่ย	= 85.5

คะแนนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนได้จากคะแนนบริบทบวกด้วยคะแนนการตลาด ซึ่งมีค่าเท่ากับ $86+85 = 171$ และคะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 85.5 ซึ่งผลการประเมินคะแนนศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเท่ากับเกณฑ์ศักยภาพ ดีมาก อยู่ในเกรด B

การวิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวชุมชนคูบัว อำเภอเมือง จ.ราชบุรี จากคะแนนการประเมินศักยภาพ ตัวแบบคะแนนศักยภาพชุมชน มีผลการประเมินอธิบายได้ดังนี้

1. ผลด้านบริบทชุมชน

1.1 ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ชุมชนคูบัวมีโบราณสถานมากมายซึ่งสามารถบอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของชุมชนได้อย่างดี มีวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นเป็นอัตลักษณ์ที่สามารถสร้างความแตกต่างได้อย่างชัดเจน มีสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงามและแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชุมชนเหมาะแก่การมาพักผ่อน

1.2 ด้านความสะดวกในการเข้าถึงพบว่า การเข้าถึงชุมชนคูบัวมีเส้นทางเข้าถึงชุมชนได้ถึง 3 เส้นทาง ซึ่งแต่ละเส้นทางไม่ไกลจากตัวเมืองมากนักใช้เวลาเพียง 20 นาทีเท่านั้น และระหว่างทางยังมีป้ายบอกทางที่ชัดเจนสามารถค้นหาได้ผ่านทาง Google Map นอกจากนี้แล้วเส้นทางยังมีสภาพสมบูรณ์สามารถท่องเที่ยวโดยใช้จักรยานได้

1.3 ด้านระบบบริหารจัดการท่องเที่ยว ชุมชนคูบัวมีกฎกติกาในการเสริมศักยภาพของคนในชุมชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ชัดเจน มีการบริหารงานโดยคณะกรรมการซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานต่างๆ ผู้นำชุมชน พระ องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชน ในการกำหนดทิศทางและมีการกำกับให้ประชาชนในชุมชนปฏิบัติตามกฎระเบียบและแนวทางของที่ประชุม ชุมชนนี้มีผู้นำที่เข้มแข็ง แม้จะยังไม่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่ชัดเจนนัก แต่มีความร่วมมือร่วมใจกันดี ซึ่งจะส่งผลทำให้ชุมชนท่องเที่ยวนี้มีศักยภาพซึ่งสามารถพัฒนาต่อไปเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ได้

1.4 สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า มีที่พักแรมเพียงหนึ่งแห่งภายในตำบลเท่านั้นซึ่งสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงเล็กน้อย แต่เนื่องจากว่าชุมชนนี้อยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง จึงสามารถที่พักริมน้ำในแม่น้ำ ในส่วนร้านอาหารมีร้านอาหาร จำนวน 6 ร้าน ซึ่งสามารถเพิ่มปริมาณร้านอาหารเพื่อรองรับ

นักท่องเที่ยวได้ในอนาคต ในส่วนระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และการรักษาความปลอดภัยอยู่ในเกณฑ์ดี มีการดูแลโดยกำนัน องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ใหญ่บ้านอย่างใกล้ชิด

1.5 ด้านความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว พบว่า เนื่องจากชุมชนคูบัวเป็นพื้นที่กว้างใหญ่ส่งผลให้มีความสามารถด้านพื้นที่ที่ดีมาก ทั้งความสามารถด้านสาธารณูปโภค ที่พัก การเข้าถึง และสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี นอกจากนี้ชุมชนคูบัวมีแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนกระจายอยู่ทั่วไป สามารถเข้าถึงแต่ละแหล่งท่องเที่ยวได้หลายเส้นทาง เช่น จักรยานหรือรถรางซึ่งทางชุมชนมีนโยบายจัดซื้อรถราง เพื่อนำนักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านของตำบลคูบัว

1.6 งานสภาพแวดล้อมพบว่าชุมชนคูบัวมีบรรยากาศที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน แม้ว่าบางฤดูกาลอาจจะมีอากาศร้อนบ้าง มีการอนุรักษ์และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีการปลูกสร้างสวนสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว

1.7 ด้านความมีชื่อเสียงในปัจจุบันพบว่า ชุมชนคูบัวมีชื่อเสียงมายาวนานจาก ผ้าซิ่นตีนจกคูบัว และโบราณสถานเมืองคูบัว เมื่อมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านภาควัด โขลง ทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงวันเสาร์และวันอาทิตย์จะมีนักท่องเที่ยวในปริมาณมาก ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเข้ามาเลือกซื้อสินค้าและชมการแสดงของชาวไทยยวน จึงควรส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวในกลุ่มชาวไทยและชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น

1.8 ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ชุมชนคูบัวมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การชมการแสดงพื้นเมือง การเลือกซื้อสินค้า การท่องเที่ยววัด พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน และวิถีชีวิตของชุมชนชาวไทย-ยวน ชมการทอผ้า การทำแคนและขลุ่ย

1.9 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าสมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวภายในชุมชน มีการคิด วางแผนและทำกิจกรรมร่วมกัน แต่ยังคงการรับประโยชน์ร่วมกัน เนื่องจากรายได้จากการจัดการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

1.10 ด้านการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน พบว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นรายได้เสริมที่แม้ว่ายังไม่สามารถนำไปทดแทนรายได้หลักได้ แต่ชุมชนมีความคิดว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนไทย-ยวน ให้คงอยู่และสืบทอดไปยังลูกหลาน และเป็นการสร้างงานให้กับคนในชุมชน

2. ผลด้านการตลาดชุมชน

2.1 ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ชุมชนคูบัวมีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว คือ มีทั้งที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี นอกจากนี้ยังมีสินค้าที่โดดเด่นแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ

2.2 ด้านราคา (Price) สินค้าที่จำหน่ายในชุมชนมีช่วงราคาที่หลากหลายตามคุณภาพของสินค้า นอกจากนี้ยังกำหนดราคาของสินค้าให้เห็นอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อได้ตามความต้องการ

2.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) การมาท่องเที่ยวในชุมชนคูบัวสามารถค้นหาเส้นทางผ่านระบบ GPS หรือผ่านทางรถไฟ ในขณะที่เดียวกันหากมาทางถนนระหว่างทางมีป้ายบอกเส้นทางไปแหล่งท่องเที่ยวหลักอย่างชัดเจน ส่วนแหล่งท่องเที่ยวใหม่หรือกำลังพัฒนายังคงไม่มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน รวมถึงยังไม่มีป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดในชุมชนที่ชัดเจน สินค้าที่จัดจำหน่ายภายในชุมชนสามารถหาซื้อได้ผ่านช่องทางออนไลน์และสหกรณ์ของชุมชน รวมทั้งภาคของชุมชน

2.4 ด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) ชุมชนคูบัวยังไม่มีเว็บไซต์ที่ชัดเจนมีเพียง Facebook ให้นักท่องเที่ยวสืบค้นข้อมูลและทราบข่าวกิจกรรมของชุมชน แต่เนื่องจากชุมชนคูบัวเป็นชุมชนที่มีชื่อเสียงมาเป็นเวลายาวนานซึ่งสามารถค้นหาข้อมูลเบื้องต้นก่อนการมาท่องเที่ยวได้จากเว็บไซต์ต่างๆ นอกจากนี้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่านทางช่องทางสื่อสารต่างๆ ทาง social media โดยชุมชนได้ทำความร่วมมือกับภาครัฐเพื่อพัฒนาชุมชนคูบัวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2.5 ด้านบุคคล (People) ปัจจุบันชุมชนคูบัวสามารถสร้างความพึงพอใจและความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้ผ่านการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของของชุมชน การแสดงศิลปวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวได้ชมเมื่อมาท่องเที่ยวที่ภาค โบราณสถาน สิ่งที่ยังขาดคือการฝึกอบรมและพัฒนาด้านการแนะนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว การสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยและที่พัก

2.6 ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and presentation) ชุมชนคูบัวมีแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาด มีโบราณสถานที่มีอายุยาวนานหลายร้อยปี แม้ว่าสภาพบ้านเรือนจะไม่แตกต่างไปจากชุมชนอื่นๆ แต่วิถีชีวิตแบบท่องเที่ยวผสมวัฒนธรรมแบบล้านนา ยังคงเป็นเสน่ห์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

2.7 ด้านกระบวนการ (Process) ด้านความปลอดภัยมีก้านัน ผู้ใหญ่บ้านและองค์การบริหารส่วนตำบลคอยดูแลอย่างใกล้ชิดส่งผลทำให้การเกิดความปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวอย่างมาก ในด้านระเบียบวิธีการในการบริการยังไม่ถูกต้องนักแต่สามารถสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวจากองค์ประกอบอื่นๆ เช่นการแสดง การมีสินค้าที่มีราคาถูกและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การแต่งกายของแม่ค้าและคนในชุมชน

แบบประเมินธุรกิจชุมชนการท่องเที่ยว

1. เมื่อทำการสำรวจจำนวนและความต้องการสินเชื่อของธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและชุมชนพบข้อมูลดังต่อไปนี้ ชุมชนคูบัวมี ธุรกิจที่พักมี 1 แห่ง ประเภทที่พักประเภทรีสอร์ท มีบ้านพักทั้งหมด 17 หลังอยู่ห่างจากแหล่งท่องเที่ยวประมาณ 2 กิโลเมตร เนื่องจากชุมชนคูบัวเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้ตัวเมืองมาก นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปพักในตัวเมืองได้

2. ธุรกิจร้านอาหาร 6 แห่ง ลักษณะร้านอาหารเป็นร้านอาหารและร้านอาหารตามสั่งทั่วไป มีสภาพสะอาด ร้านอาหารกระจายอยู่ทั่วบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งหากนักท่องเที่ยวมาเที่ยวภายในชุมชนสามารถหาซื้อได้นอกจากนี้ภายในวัดโขลงยังมีกาวัดโขลงซึ่งจัดทุกวันศุกร์เวลา 13.00 -20.00 น เสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 9.00 -20.00 น. ซึ่งในบริเวณภาคมีร้านค้าจากแต่ละหมู่บ้านและประชาชนทั่วไปเข้ามาขายสินค้า และมีโรงให้นั่งรับประทานอาหาร ร้านค้าในภาคมีจำนวน 78 ร้าน แบ่งเป็นร้านค้าอาหาร ร้านขายเสื้อผ้าและเครื่องประดับ ร้านขายเครื่องจักรสานและของชำร่วย นอกจากนี้ยังมีธุรกิจรับจัดทำโต๊ะจีน
3. ธุรกิจการเกษตร หัตถกรรม สินค้าชุมชน ของที่ระลึกที่จำหน่ายให้กับการท่องเที่ยวมี 8 แห่ง แบ่งเป็นการทำปุ๋ยเคมี การทำผ้าจก ผ้าขาวม้า
4. ธุรกิจกีฬาและสันทนาการ มีจำนวน 1 แห่ง เป็นธุรกิจให้บริการเช่าพื้นที่เล่นฟุตบอล

ความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ

ชุมชนคูบัวได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ อาทิเช่น องค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว พัฒนาชุมชน เป็นต้น ซึ่งชุมชนต้องการให้มีการนำองค์ความรู้ที่จะก่อให้เกิดรายได้เพิ่มเข้าสู่ประชากรในชุมชนเพิ่มขึ้น

ปัญหาโดยรวมของพื้นที่ที่สำคัญ

ชุมชนคูบัวเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความเสียสละ ทุกภาคส่วนร่วมมือกันเป็นอย่างดีเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป ควรมีการรวมกลุ่มกันให้ชัดเจนตามความสนใจ ความถนัดเพื่อการฝึกอบรมที่ตรงกับความต้องการมากยิ่งขึ้น และควรมีการขยายขีดความสามารถธุรกิจของชุมชนเพื่อการขายให้มากขึ้น ซึ่งธุรกิจที่ควรมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นเช่น เครื่องจักรสาน ผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากผ้าทอ การแปรรูปข้าวและผลไม้ในท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากไม้และเครื่องเรือน ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้สามารถปรับปรุงสู่ตลาดได้

นอกจากการรวมกลุ่มกันแล้ว ปัญหาหลักสำคัญอีกสิ่งหนึ่งในชุมชนคือ หนี้สินในครัวเรือนสูง เนื่องจากประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรม ปลูกข้าวซึ่งมีปัญหาด้านแมลงและวัชพืช ซึ่งการกำจัดแมลงและวัชพืชต้องอาศัยทั้งแรงงาน เวลาและสารเคมีทำให้เป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้น เมื่อขายข้าวในราคาถูกส่งผลให้ต้องกู้ยืมเงินนอกระบบ ซึ่งกรรมการชุมชนต้องการให้มีการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ซึ่งประชาชนบางส่วนเท่านั้นที่มีอาชีพเสริม

สิ่งหนึ่งที่ที่น่าสนใจในชุมชนคูบัวคือ สภาพพื้นที่ที่เรียบง่ายแม้จะอยู่ใกล้ตัวเมืองมากก็ตาม ซึ่งเหมาะแก่การพักผ่อน ซึ่งหากมีการพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวชุมชนอย่างเต็มรูปแบบ ปัญหาที่พุกซึ่งจำนวนน้อยอาจก่อให้เกิดปัญหาได้ ซึ่งทางกรรมการของชุมชนมีนโยบายสร้างโฮมสเตย์ที่พุกให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวโดยใช้พื้นที่ของโรงเรียนและวัด แต่ปัจจุบันชุมชนยังขาดองค์ความรู้ในการจัดการการท่องเที่ยวแบบมีที่พุกในชุมชน (Home stay) ขาดองค์ความรู้ในการจัดการนำเที่ยว (มัคคุเทศ) รวมถึงการจัดการขยะในชุมชน

ปัญหาสุดท้ายที่ชุมชนตระหนักถึงคือ วัฒนธรรมและประเพณีบางส่วนที่สูญหายไป เช่น การใช้ภาษาไตในการสื่อสารของกลุ่มเยาวชน การแสดงต่างๆ เช่น รำผีเสื้อ การแทงหยวกกล้วย อาหาร เพลงพื้นถิ่น เป็นต้น ซึ่งทางคณะกรรมการชุมชนมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริม โดยร่วมกับโรงเรียนและจิตอาสาภายในชุมชนร่วมกันฝึกนักเรียนและเยาวชนในท้องถิ่นในการแสดงบนเวทีให้นักท่องเที่ยวได้รับชม ซึ่งเป็นการรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณี โดยอ้อม และการรณรงค์ให้นักเรียนแต่งกายด้วยเสื้อผ้าพื้นเมืองในวันพุธ นอกจากนี้ยังกรรมการชุมชนยังมีนโยบายสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวในชุมชนเพิ่มขึ้น โดยการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันภายในชุมชน ซึ่งเริ่มต้นจากวัดโหลงไปยังหมู่บ้านต่างๆ ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ เช่น บ้านไต้ที่มีการทอผ้าตีนจกซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนคูบัว บ้านท่าแคนกถึงไม้โบราณสถานต่างๆ นอกจากนี้ชุมชนยังมีการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมคือลำห้วยทำช้างและสวนโคตรเหง้า และจากการที่วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ความรู้ดั้งเดิมในชุมชนขาดหายไปกับปราชญ์ชาวบ้านที่ไม่มีการสืบทอด

ปัญหาโดยรวมของผู้ประกอบการ

การขาดแนวทางในการเริ่มต้นกิจการใหม่ซึ่งบางหมู่บ้านมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาแต่ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดสู่การค้าได้ แม้จะมีการอบรมให้ชาวบ้านอย่างต่อเนื่องแต่ก็ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การประกอบกิจการได้เนื่องจากขาดทุนทรัพย์และเรื่องที่อบรมไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือสภาพของชุมชน รวมทั้งไม่สามารถสร้างความแตกต่างในท้องตลาดหรือไม่ตรงกับความต้องการของตลาด จึงควรทำการสำรวจความต้องการของชุมชนก่อนทำการอบรมพัฒนายกระดับความสามารถของชุมชนและควรร่วมมือระหว่างภาคส่วนร่วมบูรณาการ โดยไม่ซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้ชุมชนสามารถร่วมกลุ่มตามความสนใจและเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ได้